

Liður 1: Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins**1.1 Vörukenni:****Söluheiti:** SONAX Díselvörn fyrir forðagreinakerfi**Vörunúmer:**

05211000

UFI: UJ40-00CD-U00F-WGFP**1.2 Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá:****Notkun efnisins/blöndunnar** í blöndunarefni fyrir olíu og eldsneyti**1.3 Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins:****Framleiðandi/birgir:**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Tel.: ++49 (0)8431/53-0

Frekari upplýsingar gefur:

Fyrirtæki:

DANÓL ehf.

Fossháls 17-25

110 Reykjavík

ISLAND

Sími +354 6658393

www.danol.is

Tengiliður fyrirtækis:

hildur.steinhorsdottir@danol.is

1.4 Neyðarsímanúmer:

Neyðarlinan; sjúkrabíreið, slökkvilið og lögregla: sími 112

Eitrunarmiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

Liður 2: Hættugreining**2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar:****Flokkun samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008**

Asp. Tox. 1 H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.

Aquatic Chronic 3 H412 Skaðlegt lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

2.2 Merkingaratriði:**Merking samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008**

Varan er flokkuð og merkt í samræmi við CLP-reglugerðina.

Hættumerki

GHS08

Viðvörðunarráð Hætta**Merkingarþættir sem ákvarða hættu:**

Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics

Hættusetningar

H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.

H412 Skaðlegt lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

Varnaðarsetningar

P101 Ef leita þarf lækni skal hafa í lát eða merkimiða tiltæk.

P102 Geymist þar sem börn ná ekki til.

P301+P310 EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ/lækni.

P331 EKKI framkalla uppköst.

P405 Geymist á læstum stað.

P501 Fargið innihaldi/ílati í samræmi við staðbundnar/svæðisbundnar/innlendar/alþjóðlegar reglugerðir.

Nánari upplýsingar:

EUH066 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Söluheiti: SONAX Díselvörn fyrir forðagreinakerfi

(frh. af síðu 1)

2.3 Aðrar hættur:**Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum****PBT:** Á ekki við.**vPvB:** Á ekki við.**Ákvörðun um truflandi áhrif efnis á starfsemi innkirtla** Á ekki við.**Liður 3: Samsetning innihaldsefna/upplýsingar um innihaldsefni****3.2 Blöndur**

Lýsing: Leysiblanda

Hættulegir efnisþættir:

EC No 926-141-6	Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics Annað CAS-númer: 64742-47-8 ⚠ Asp. Tox. 1, H304, EUH066	75-100%
CAS: 27247-96-7 EINECS: 248-363-6	2-ethylhexyl nitrate ⚠ Aquatic Chronic 2, H411; ⚠ Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H312; Acute Tox. 4, H332, EUH044	10-<15%

Nánari upplýsingar: Orðalag skráðra hættusetninga er að finna í lið 16.**Liður 4: Ráðstafanir í skyndihjálpi****4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi:****Almennar upplýsingar:**

Flytjið viðkomandi út af hættusvæði og látið hann leggjast niður.

Farið úr óhreinum klæðnaði.

Eftir innöndun:

Tryggið ferskt loft.

Við ertingu í öndunarvegi, svima, velgju eða meðvitundarleysis skal leita tafarlaust til læknis.

Eftir snertingu við húð:

Þvoðu viðkomandi staði á húðinni með vatni og mildu hreinsiefni.

Leitið til læknis ef óþægindi hverfa ekki.

Eftir snertingu við augu:

Skolið opið auga í nokkrar mínútur undir rennandi vatni. Ef einkenni eru viðvarandi skal leita læknis.

Eftir inntöku: Framkallið ekki uppsölur; leitið tafarlaust læknisaðstoðar.**4.2 Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin:**

Höfuðverkur

Ógleði

Svimi

Þreyta

Roði, þurrkur og sprungumyndun húðar

4.3 Upplýsingar um tafarlaus læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á:

Hættu á að efni berist í lungu ef það er gleypt eða við uppsölur.

Meðhöndlun samkvæmt skoðun læknis á ástandi sjúklings. Einkennameðferð.

Liður 5: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða**5.1 Slökkvibúnaður:****Viðeigandi slökkvibúnaður:**

Froða

Slökkviduft

Vatnsmistur

Koltvísýringur

Óhentugur slökkvibúnaður af öryggisástæðum: Vatn, fullsterk buna**5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar:**

Myndar auðveldlega eldfimar lofttegundir/reyk.

Ef eldur kemur upp getur eftirfarandi myndast:

Kolmónoxíð (CO)

Koltvísýringur

(framhald á blaðsíðu 3)

Söluheiti: SONAX Díselvörn fyrir forðagreinakerfi

(frh. af síðu 2)

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn:**Hlíðarbúnaður:**

Ekki má anda inn lofttegundum frá sprengingu eða bruna.

Klæðist hlífðarsamfestingi.

Aðeins má dvelja á hættusvæði með öndunarvarnbúnað sem er óháður loftringrás.

Nánari upplýsingar um hlífðarbúnað er að finna í lið 8.

Viðbótarupplýsingar

Safnið saman menguðu slökkvivatni og haldið aðskildu. Það má ekki komast í frárennsliskerfi.

Liður 6: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi**6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir:**

Notið persónuhlífar. Haldið óvörðu fólk fjarri.

Haldið fjarri neistagjöfum.

Tryggið næga loftræstingu

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins:

Varnið því að efnið nái að renna út í jarðveg.

Komið í veg fyrir að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn eða grunnvatn.

Tilkynnið viðkomandi yfirvöldum hafi efni lekið út í vatns- eða frárennsliskerfi.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar:

Þurrkið upp með vökvabindandi efni (sand, kísilgúr, sýrubindandi efnum, almennum bindiefnum, sagi).

Fargið menguðu efni sem úrgangi samkvæmt 13. lið.

6.4 Tilvísun í aðra liði:

Nánari upplýsingar um örugga meðhöndlun er að finna í lið 7.

Nánari upplýsingar um hlífðarbúnað er að finna í lið 8.

Nánari upplýsingar varðandi förgun er að finna í lið 13.

Liður 7: Meðhöndlun og geymsla**7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun:**

Tryggið góða loftræstingu/góðan útblástur á vinnustaðnum.

Upplýsingar um bruna- og sprengivarnir:

Mjög rokjarnt, eldfimir efnisþættir losna við vinnslu.

Haldið neistagjöfum fjarri - Reykið ekki.

7.2 Örygg geymslukilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika:**Geymsla:****Skilyrði sem uppfylla skal varðandi geymslurými og -ílát:** Gólf skal vera þétt og þola leysiefni.**Upplýsingar um geymslu í einni sameiginlegri geymsluádstöðu:**

Geymið fjarri matvælum.

Fylgdu opinberum reglugerðum.

Frekari upplýsingar um geymslukilyrði:

Geymið ílát á vel loftræstum stað.

Ráðlagður geymsluhit: 20°C.

7.3 Sértek, endanleg notkun: Engar aðrar viðeigandi upplýsingar fyrirleggjandi.**Liður 8: Váhrifavarnir/persónuhlífar****8.1 Eftirlitsbreytur:****Innihaldsefni með viðmiðunarmörk sem fylgjast þarf með á vinnustað:****Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics**RCP-TWA (EU) | Gildi til langs tíma: 1200 mg/m³, 165 ppm

Vapour / Total Hydrocarbons

Nánari upplýsingar: Listar sem voru gildir við framleiðslu voru hafðir til grundvallar.**8.2 Váhrifavarnir:****Viðeigandi tæknilegur stjórnubúnaður**

Tryggið góða loftræstingu. Það er hægt að gera með staðbundnu sögi eða almennum fráblæstri.

Ef það dugar ekki til að halda styrkleikanum undir mörkum fyrir vinnustaðinn skal nota viðeigandi öndunargrímu.

(framhald á blaðsíðu 4)

Söluheiti: SONAX Díselvörn fyrir forðagreinakerfi

(frh. af síðu 3)

Persónuhlífar:**Almennar verndar- og hreinlætisráðstafanir:**

Fylgja skal venjulegum varúðarráðstöfunum við meðhöndlun íðefna.

Haldið fjarri matvælum, drykkjarvörum og fóðri.

Fjarlægjið strax allan óhreinan og mengaðan fatnað

þvoði hendur fyrir vinnuhlé og eftir vinnu.

Öndunarhlífar:

Ef farið er yfir mörkin fyrir vinnustaðinn:

Eftirfarandi öndunargríma er ráðlögð:

Öndunargríma fyrir lífrænar lofttegundir og gufur (gerð A)

Einkennislitur: brúnn

[DIN EN 14387]

Verndun handa: Hlífðarhanskar**Hanskaefni**

Nítrílgúmmí, nítrílbútýlgúmmí

Ráðlögð efnisþykkt: $\geq 0,4$ mm

[EN 374]

Gegnpregingartími hanskaefnis Gildi fyrir gegndræpi: Stig 6 (≥ 480)**Aughlífar:**

Notið hlífðargleraugu við enduráyllingu

[EN 166]

Liður 9: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar**9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika:****Almennar upplýsingar****Eðlisástand**

Vökvi

Litur:

Brúnt

Lykt:

Leysiefnakeimur

Bræðslumark/frostmark

Ekki ákvarðað.

Suðumark eða upphafssuðumark og suðumarksbil

180 - 270 °C

Eldfimi (fast efni, lofttegund):

Á ekki við.

Sprengimörk:**Neðra:**

0,6 Vol % (Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics)

Efra:

7 Vol % (Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics)

Blossamark:

71 °C (DIN 51755)

Sjálfsíkveikjuhitastig:

Ekki ákvarðað.

Niðurbrotshitastig:

Ekki ákvarðað.

pH-gildi:

Á ekki við.

Seigja:**Hreyfifræðilegt í 40 °C:**<20,5 mm²/s (DIN EN ISO 3104)**Leysni:****vatn:**

Ekki erfitt að blanda.

Deilistuðull fyrir n-oktanól og vatn:

Ekki ákvarðað.

Gufuprýstingur:

Ekki ákvarðað.

Eðlismassi í 20 °C:0,80 - 0,82 g/cm³**Eðlismassi:**

Ekki ákvarðað.

Eðlismassi gufu:

Ekki ákvarðað.

9.2 Aðrar upplýsingar:**Útlit:****Gerð:**

Vökvi

Mikilvægar upplýsingar varðandi heilsuvernd og umhverfi og varðandi öryggi.**Sprengifimi:**

Ekki ákvarðað.

Breytingar á aðstæðum**Uppgufunarhraði:**

Ekki ákvarðað.

Söluheiti: SONAX Díselvörn fyrir forðagreinakerfi

(frh. af síðu 4)

Liður 10: Stöðugleiki og hvarfgirni**10.1 Hvarfgirni:** Engin þekkt hættuleg svörun.**10.2 Efnafraeðilegur stöðugleiki:** Stöðugt við venjulegar aðstæður.**10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi:** Gufur geta blandast lofti og myndað sprengifima blöndu.**10.4 Skilyrði sem ber að varast:**

Haltu íkveikju frá - ekki reykja.

Sjá kafla 7.

10.5 Ósamrýmanleg efni: Mjög eldmyndandi**10.6 Hættuleg niðurbrotsefni:** Engin hættuleg niðurbrotsefni þekkt.**Liður 11: Eiturefnafraeðilegar upplýsingar****11.1 Upplýsingar um hættuflokka eins og þeir eru skilgreindir í reglugerð (EB) nr. 1272/2008****Bráð eiturhrif:** Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.**Gildi fyrir banastyrk/miðgildisbanastyrk sem skipta máli fyrir flokkun:****Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics**

Um munn LD50 >5.000 mg/kg (rat) (OECD 401)

Gegnum húð LD50 >5.000 mg/kg (rabbit) (OECD 402)

Við innöndun LC50/8h >5.000 mg/m³ (rat) (OECD 403)**Húðæting/húðerting:** Litillega ertandi fyrir húð við langvarandi útsetningu.**Alvarlegur augnskaði/augnerting:**

Getur valdið vægum skammvinnum óþægindum í augum.

Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.

Næming öndunarfæra eða húðnæming: Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.**Stökkbreytandi áhrif á kímfrumur:** Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.**Krabbameinsvaldandi áhrif:** Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.**Eiturhrif á æxlun:** Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.**Sértæk eiturhrif á marklíffæri – váhrif í eitt skipti:**

Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.

Sértæk eiturhrif á marklíffæri – endurtekin váhrif:

Uppfyllir ekki flokkunarviðmiðun samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum.

Ásvelgingarhætta:Seigja: <20,5 mm²/s (40°C)

Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.

11.2 Upplýsingar um aðrar hættur**Truflandi áhrif efnis á starfsemi innkirtla**

Ekkert innihaldsefna er skráð.

Liður 12: Vistfræðilegar upplýsingar**12.1 Eiturhrif:**

Skaðlegt vatnalífverum og getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um einstök innihaldsefni.

Eiturhrif á lífríki í vatni:**Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics**

LLO 96 h 1.000 mg/l (Oncorhynchus mykiss)

ELO 48 h 1.000 mg/l (Daphnia magna)

ELO 72 h 1.000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

CAS: 27247-96-7 2-ethylhexyl nitrate

EC50 / 0,3 d >1.000 mg/l (sludge)

(framhald á blaðsíðu 6)

Söluheiti: SONAX Díselvörn fyrir forðagreinakerfi

(frh. af síðu 5)

LC50 / 4 d	2 mg/l (Brachydanio rerio)
NOEC / 4 d	1,52 mg/l (Brachydanio rerio)
EC50 / 2 d	>12,6 mg/l (Daphnia magna)
EC50 / 3 d	3,22 mg/l (algae)

12.2 Þrávirkni og niðurbrjótanleiki:

Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics

Biodegradation 69 % (28d)

CAS: 27247-96-7 2-ethylhexyl nitrate

DOC / 28 d 0 % (miscellaneous)

12.3 Uppsöfnun í lífverum:

CAS: 27247-96-7 2-ethylhexyl nitrate

log Kow 5,24 log Kow (measured)

12.4 Hreyfanleiki í jarðvegi: Engar aðrar viðeigandi upplýsingar fyrirleggjandi.

12.5 Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB-eiginleikum:

PBT (þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð): Á ekki við.

vPvB (efni sem eru mjög þrávirk og safnast upp í lífverum í miklum mæli) Á ekki við.

12.6 Truflandi áhrif efnis á starfsemi innkirtla

Upplýsingar um truflandi áhrif efnis á starfsemi innkirtla er að finna í 11. lið.

12.7 Önnur skaðleg áhrif:

Aðrar vistfræðilegar upplýsingar:

Vatnshættuflokkur: Almennt hættulegt vatni Ekki má losa vöruna í umhverfið án stýrðra skilyrða.

Liður 13: Förgun

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs:

Úrgangur flokkaður sem hættulegur samkvæmt III. viðauka tilskipunar 2008/98/EB.

Ráðlegging Farga skal úrgangi í samræmi við staðbundnar opinberar reglur.

Evrópska úrgangsskráin

1) Förgun / vara

2) Förgun / óhreinar umbúðir

20 01 13* Leysar

15 01 10* Umbúðir sem innihalda leifar hættulegra efna eða eru mengaðar af þeim

Liður 14: Upplýsingar um flutninga

14.1 UN-númer eða auðkennisnúmer

ADR/RID/ADN, IMDG, IATA

fellur ekki undir reglugerðir

14.2 Rétt UN-sendingarheiti:

ADR/RID/ADN, IMDG, IATA

fellur ekki undir reglugerðir

14.3 Hættuflokkur eða -flokkar vegna flutninga:

ADR/RID/ADN, ADN, IMDG, IATA

Flokkur

fellur ekki undir reglugerðir

14.4 Þökkunarflokkur:

ADR/RID/ADN, IMDG, IATA

fellur ekki undir reglugerðir

14.5 Umhverfishættur:

Á ekki við.

14.6 Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda: Á ekki við.

14.7 Flutningar búlkafarms á sjó skv. gerningi

Alþjóðasiglingamálastofnunarinnar

Á ekki við.

„Leiðbeinandi UN-reglugerð“:

fellur ekki undir reglugerðir

Söluheiti: SONAX Díselvörn fyrir forðagreinakerfi

(frh. af síðu 6)

Liður 15: Upplýsingar varðandi regluverk**15.1 Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis:****Innlendar reglugerðir:****Upplýsingar um takmarkanir á notkun:**

Virða skal aldurstakmörkun starfsmanna.

Fylgja skal takmörkunum varðandi vanfærar konur og mæður með börn á brjósti.

15.2 Efnaöryggismat: Efnaöryggismat hefur ekki farið fram.**Liður 16: Aðrar upplýsingar**

Þessar upplýsingar byggjast á núverandi þekkingu okkar. Þetta er ekki grundvöllur ábyrgðar fyrir neina tiltekna eiginleika vörunnar og mun ekki mynda lagalega gild, samningsbundin tengsl.

Víðeigandi setningar

H302 Hættulegt við inntöku.

H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.

H312 Hættulegt í snertingu við húð.

H332 Hættulegt við innöndun.

H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

EUH044 Sprengifimt við hitun í lokuðu rými.

EUH066 Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Flokkun samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Ásvelgingarhætta

Hættulegt fyrir vatnsumhverfi - langvinn eiturhrif

Flokkun blöndunnar byggist yfirleitt á reikningsaðferð sem notar efnaupplýsingar í samræmi við reglugerð (EB) nr. 1272/2008.

Skammstafanir og upphafsstafir:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = letal Concentration

EC50 = half maximal effective concentration

log POW = Octanol / water partition coefficient

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ATE: acute toxicity estimate

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values

Acute Tox. 4: Bráð eiturhrif – Undirflokkur 4

Asp. Tox. 1: Ásvelgingarhætta – Undirflokkur 1

Aquatic Chronic 2: Efni sem eru hættuleg fyrir vatnsumhverfi (langvarandi (langvinn) hætta fyrir vatnsumhverfi) – Undirflokkur 2

Aquatic Chronic 3: Efni sem eru hættuleg fyrir vatnsumhverfi (langvarandi (langvinn) hætta fyrir vatnsumhverfi) – Undirflokkur 3

Heimildir

"Reglugerð (EB) nr. 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP), 648/2004 (Det.Vo-reglugerð) eins og hún er í gildi hverju sinni. Sjá lista yfir viðmiðunarmörk á vinnustöðum sem í gildi er í hverju landi hverju sinni. Flutningsfyrirmæli samkvæmt ADR, RID, IMDG, IATA sem í gildi er hverju sinni. "

* Gögnum breytt frá síðustu útgáfu. * Upplýsingar hafa breyst frá fyrri útgáfu